

SKAUTYBĖS KOLIAS

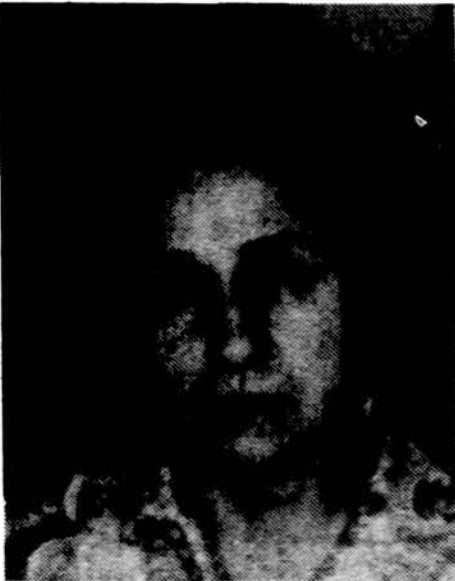
GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ

Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W 65th St., Chicago, IL 60629

SESEI IRENAI IŠEJUS

Ne suvisam išėjo,
tik suvisam negrižo...
(iš A. Mackaus poezijos)

„... Begalinė upė Dievo laiko
Be pradžios, be galo,
be krantų...
Jo ranka jos amžių srovę
laiko,
Ir Jo rankoj esam aš ir tu...
(Bernardas Brazdžionis)“

A. a. Irena Jurgilienė

Š. m. sausio 2 d. kaip žaibas nutvieskė skaudi žinia: mirė Irena. Mirė jūrų skautininkė Irena Žemaitė-Jurgilienė... Išėjo Irena iš mūsų tarpo tyliai, greitai, kukliai, širdžiai atsisakius gyventi.

Ypač liūdna mums, buvusioms LJS Chicago „Juodkrantės“ tunto vadovėms ir sesėms, kurios artiau pažinome Ireną, kurioms ji buvo draugė ir sesuo. Ilgus metus kartu dirbome skautiškoje šeimoje ir visad matėme Irenos šviesų šypsnį, kurio ji mus skaidriai sušnešė momentuose. Niekad neatsisakanti nuo pareigų, ji savo pavyzdžiu uždegdavo kitas ir be žodžių pasakydavo, jog padėti jauniui yra mūsų tikslas.

Išauginusi dvi dukras: Reginą ir Vidą jūrų skautių gretose, Irena neatsitraukė nuo skautavimo. Įsijungusi į jūrų skautininkų „Vėlungių“ būrelį, vėl aktyviai dalyvavo sueigoje ir vėlungių darbuose.

Nesinori sakyti: „Išėkis ramybėje, Irena“, nes jai dar tikrai nebuvo atėjęs laikas amžinam poilsiui. Ilgai ją prisiminsime, kadangi ji ne suvisam išėjo, tik suvisam negrižo...

j. s. Dalia Bylaitienė

Liūdnai atsisveikinome su sese Irena kopyčioje, gražiai nulydėjome į mirusiųjų miestą, į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Kopyčioje „Vėlungių“ vardu kalbėjo j. v. s. Aldona Gasnienė:

Miela Irena, Tu, šaltos žiemos audrai siaučiant, iškeliavai nesugrįžtamai iš mūsų tarpo, nei vienai mūsų nepasakiusi sudiev.

Keista ir neįtikėtina. Rodos, matom Tave sueigoje, stovykloje, iškyloje... Matom Tave sukant rožių žiedelius „Vėlungių“ darbo sueigoje. Matom Tave linksmą, kuklią, pareigingą, darbščią...

Miegoki tyliai, Irute, mes ir Gimtoji Šalis Tave labai liūdesime. Jus, brangias seses, Irenos dukras: Vidą ir Reginą su šeimomis, brolių su žmona ir dukra, gimines bei artimuosius nuosirdžiai užjaučia jūrų skautininkų „Vėlungių“ būrelis ir liūdi kartu, netekus taip brangaus asmens.

Prisijungus kopyčioje esančioms skautininkėms, visos sugiedoję „Sutelk mus, Viešpatie, būrin“. „Vėlungės“ atsisveikino Algimanto Mackaus žodžiais:

Norėjau gyventi — o mirštu.
Norėjau kalbėt — o tylu.
Paukštis krisdamas sminga,
Kaip strėlė ties mano sala.
Į avilį nebelėk,
medaus nebenešk,
bitele pilkoji...

Kas yra duota, kas yra išrinkta?
Zemė duota, mirtis išrinkta.
Korys išvalgytas,
avilys išdraskytas,
bitele pilkoji...

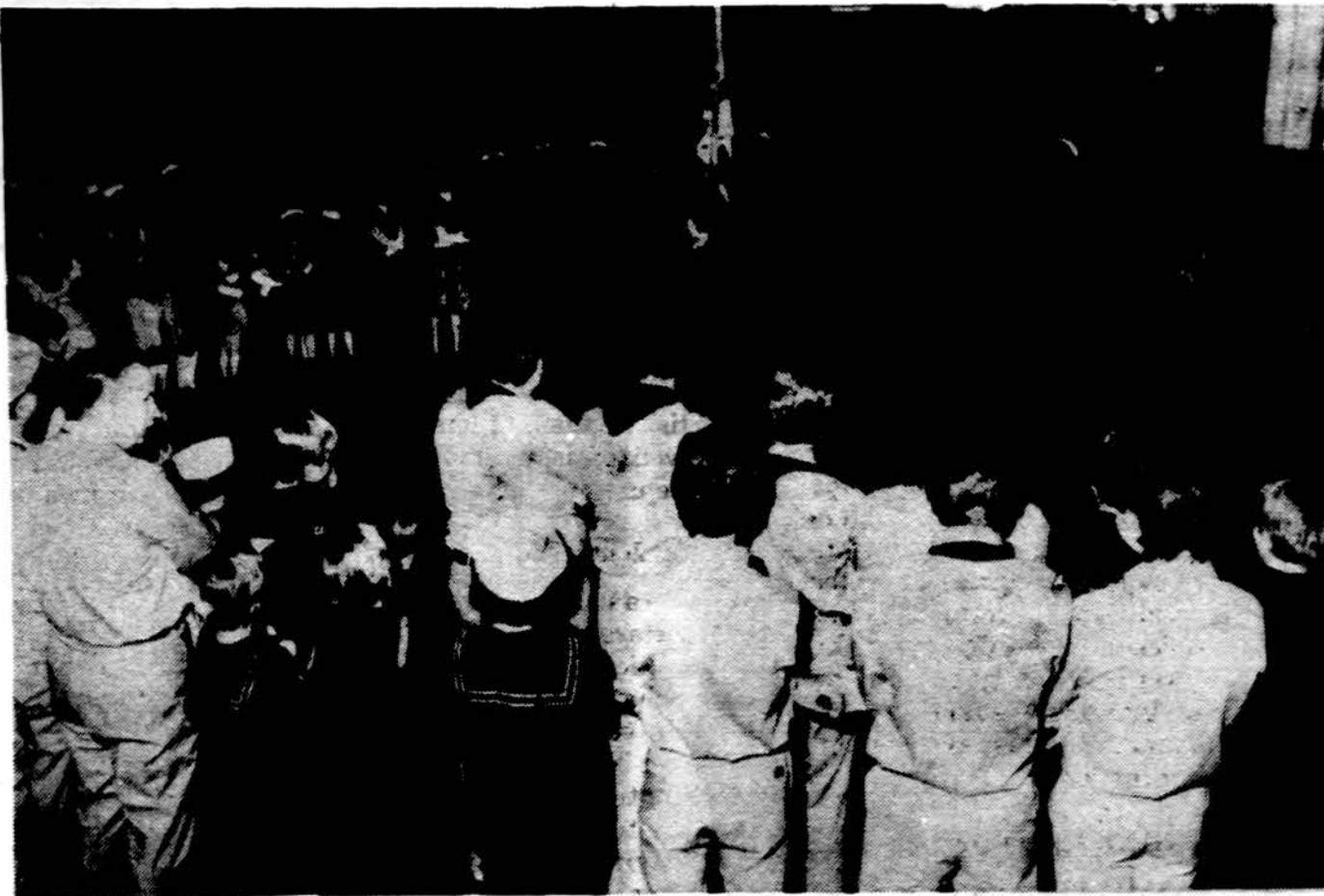
Kas yra duota, kas yra išrinkta?
Nieko neduota, tik viskas išrinkta.

Sudegink sparnus,
gelvonį įleisk,
bitele pilkoji...

Laikas paliks, bet laiko neliks.
Ir mirtis nebus nugalėta...
Valandėlė gyvenk,
ir ramios tau mirties,
bitele pilkoji...

Galutinis skautiškas „sudiev“ buvo tartas visų skautininkų rate, kartu su sesėmis Vida ir Regina, „Ateina naktis“ daina.

D. B.

Klaipėdos dienos sueiga Chicagoje baigiant.

Nuotr. V. Tamulaitis

KLAIPĖDOS DIENOS SUEIGA

Tradicinė iškilminga jūros skautių ir j. skautų Klaipėdos dienos sueiga Chicagoje įvyko sekmadienį, sausio 8 d. Ruošė ir dalyvavo „Nerijos“ jūrų skautių tunto sesės ir „Lituanicos“ tunto jūrų broliai, jų tėveliai ir svečiai.

10 val. r. visi organizuotai su vėliavomis dalyvavo šv. Mišiose Tėvų Jėzuitų kopyčioje, kurias aukėjo tėvas Anicetas Tamošaitis. Nors šv. Mišios buvo laikomos kitų intencija, tėvas Tamošaitis savo pamokslu prisiminė ir pamaldose dalyvavusius jūros skautus, -tes ir jų dalyvavimo pamaldose priežastį — Klaipėdos krašto išsivadavimo sukaktį. Už tai jūrų skautijai jam tikrai nuosirdžiai dėkinga.

Po pamaldų sugrįžę Jaunimo centran broliai ir sesės rikiavosi didžiosios salės priekyje į budžių iruoštame laivo denyje. Denin buvo pakviesti ir sueigoje dalyvavę svečiai — LSS vadovybės nariai — LS Seserijos Vyriausios skautininkės pavaduotoja ps. Dalė Gotceitienė, Seserijos vadijos jūrų skautių skyriaus vedėja j. s. Birutė Vindašienė, LS Vidurio rajono vadeiva v. s. Antanas Paužuolis, „Kernavės“ tunto atstovė v. s. Eleonora Šalčiūnienė.

Sueigos komendantė j. ps. Dana Latvytė sklandžiai vedė sueigą.

Po raportų svečiai buvo pakviesti vienų inspekcijai ir pasveikinti skambiais šūkiiais. Ypač gražiai nuskambėjo abiejų tuntų šūkiiai.

Denin buvo įneštos abiejų tuntų vėliavos, stieban pakilo vimpilas. Sugiedojus Lietuvos himną, prez. A. Smetonos jūrų budžių igulos vadas j. ps. Ramūnas Vidžiūnas trumpu žodžiu apibūdino šventę ir šios sueigos tikslą. Gintarė ir j. budys perskaitė atitinkančius šventės nuotaikai eilėraščius. Visus sueigos dalyvius LS Brolijos Vyriausio skautininko ir

savo vardu pasveikino Vidurio rajono vadeiva v. s. A. Paužuolis.

Gintarė v. valt. Danutei Gaurilūtei perskaičius „Nerijos“ tunto įsakymus, to tunto tuntininkė j. ps. Rūta Kirkuvienė gelėmis apdovanojo praėjusiais metais laivams vadovavusias ir iš pareigų pasitraukiančias vadoves, o taip pat ir naujas laivų vades.

Jūrų skautų vadovybės įsakymus perskaičius j. ps. dr. Algiiui Pauliui, prieš vėliavą įžodžiu išsiriškavo šeši bebrai, du jūros jaunia ir du jūros skautai. Įžodį pravedė j. ps. dr. A. Paulius. Vadovams užrišus kaklaraiščius, tėveliai ar mamytės įžodį davusių kaklaraiščio kamputyje užrišo Tėvynės ilgesio, o Rajono vadeiva — Gerojo darbelio mazgus. Įžodį davusiemis grįžtant į vienetus j. budžiai sudainavo „Lietuviais esame mes gimę“, o broliai ir sesės įžodį davusius pasveikino šūkiu.

Šioje sueigoje bebrų įžodį davė: Kovas Lapyšis, Darius Nausėdas, Rimas Putrius, Mykolas Sheehan, Andrius Jarašius ir Vytautas Ringus. Jūros jaunių įžodį — Jason Banys ir Karolis Žukauskas. Jūros skautų — Darius Dirmantas ir Vidas Paulius.

Perskaičius Vyriausios skautininkės įsakymą, skautininkų, -kų rate skautininkės įžodį davė: j. paskautininkės laipenį pakeltošios gintarės v. v. Gražina Gražienė ir v. v. Dana Latvytė. Įžodį pravedė j. s. S. Kunstmanienė. Įžodį davusius pasveikino autobusas. Jūros vadijos j. skautių skyriaus vedėja j. s. B. Vindašienė.

Išnešus vėliavas ir denyje nuleidus vimpilą, sueiga buvo baigta bendrame rate suplūpsinti rankomis giedant „Lietuva brangi“ ir „Ateina naktis“.

PAUKŠTYČIŲ ŠVENTĖ

„Aušros Vartų“ tunto paukštyčių šventė įvyko šeštadienį, sausio 28 d., 1:30 val. p. p., Lemonte „Maironio“ liuanistinės mokyklos patalpose. Bus paukštyčių įžodžiai, programėlė, pabendravimas ir kavutė tėveliams. Visi tėveliai ir paukštyčių draugai yra kviečiami šioje sueigoje dalyvauti ir padraštinti mūsų paukštytes dar geresnei veiklai.

LOS ANGELES SKAUCIŲ GERASIS DARBELIS

Los Angeles „Palangos“ tunto vyresnės skautės sukūrė gražius kalėdinius šiaudinukus ir jais kalėdų šventėms papuošė eglutes ant altoriaus Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje. Tai gražus visuomeninio gerojo darbelio pavyzdys, kuris turėtų ir kitų vietovių seses paskatinti panašiai veiklai. Šios eglutės gražiai papuošė altorių, o skautiškas gerasis darbelis pelnė gerą atestaciją skautų organizacijai.

KARNAVALAS KILNIAM TIKSLUI

Chicago „Jaunimo“ centre ruošiamas tradicinis Mardi Gras užgavėnių karnavalas bus kovo 18 d. Siemietinis skirsis nuo kitų anksčiau vykusių. Jį ruoš tik skautiški vienetai — „Lituanicos“, „Nerijos“ ir „Aušros Vartų“ tantai, Korp! „Vytis“, AS Draugovė, AS filisteriai ir Chicago skautininkų draugovė. Visas pelnas gautas iš karnavalo bus skiriamas netoli Rako stovyklavietės esančio ežero pakrantės sklypo pirkimui. Šis sklypas yra būtina reikalingas, nes nepaskubėjus, savininkas sklypus parduos kietais ir mes nebeteiksim galimybės naudotis ežeru. Todėl visi sukurkime padaryti šį įvykį įdomiu ir stenkimės sukvieti galimai daugiau svečių iš anksto išplatindami pakvietimus į šį įvykį.

SLIDINĖJIMO IŠKYLA

„Lituanicos“ tunto T. Daukanto skautų vyčių būrelis organizuoja vienos dienos slidinėjimo iškylą į Cascade Mountain, Wisconsin. Iškyla bus sausio 29 d. (sekmadienį). Iš Chicago nu Jaunimo centro autobusas išvyks 5:30 val. ryte, po iškylos iš Wisconsin autobusas išvyks 6:30 val. vakare, o prie Jaunimo centro grįš 10 val. v. Autobuso kaina 17 dol. Lifo kaina 12 dol. (į tai įskaitoma ir norintiesiems slidinėjimo pamoka). Neturintieji paslūžų vietoje galės jas išsinuomoti. Nuomos kaina 18 dol. ar mažiau. Iškyloje dalyvauti kviečiami visi Chicago skautai ir skautės, jų draugai, ateitininkai, kės ir tėveliai. Visi susidomėję išvyka prašomi registruotis pas Aldį Liubinską, tel. 735-5192. Registracija bus vykdoma ir Jaunimo centre sekmadienį, sausio 22 d., nuo 10 iki 12 val. r. Registruojantis reikia užsimokėti autobuso mokestį (17 dol.), kuris nebus grąžinamas. Yra užsakytas didelis ir patogus autobusas.

Susidarius didesniam norinčių vykti skaičiui, bus pasamdytas ir kitas autobusas.

SKAUTIŠKI ĮVYKIAI Chicagoje

Sausio 28 d. — „Aušros Vartų“ tunto paukštyčių šventė Lemonte, Maironio lit. mokyklos patalpose.

Sausio 29 d. — Chicago skautininkų, -kių Ramovės sueiga Jaunimo centre.

Sausio 29 d. — Slidinėjimo iškyla. Organizuoja „Lituanicos“ tuntas.

Vasario 12 d. — Visų Chicago tuntų bendra Vasario 16 d. minėjimo sueiga Jaunimo centre.

Vasario 18 d. — Mardi Gras — ruošia Chicago skautiški vienetai.

Kovo 4 d. — Chicago skautiškos Kaziuko mugė.

Kovo 25 d. — Skautoramavišiams Chicago jaunesniųjų skautų ir skautių vienetais Jaunimo centre.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL. Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Subscription Rates \$50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuunciami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto		
	metams	1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$30.00 \$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00	\$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$50.00	\$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$50.00	\$30.00 \$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Neunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišūnčiamos gavus prašymą.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER T. BRAZIO PERMĖ
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val. pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-6:30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepi, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

DR. ANTONIUS RUDOKO KABINETŲ PERMĖ
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. E. DEKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm. antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. Ofiso tel. RE 7-1166; rezid. 239-2919

Los Angeles „Palangos“ tunto vyr. skautės savo darbo šiaudinukais papuošusios altorių Šv. Kazimiero liet. parapijos bažnyčioje. Sėdi iš k. Audronė Bužėnaitė, Regina Stančikaitė ir Indrė Leškytė. Stovi: Danutė Augutė, Danutė Prasauskaitė — draugininkė, Regina Vilkaitė ir Inga Vizgirdaitė. Nuotr. Laimos Balčiūnienė

JAPONŲ ŽURNALĖ

Pirmą kartą teko matyti japoniškais "heroglifais" išspausdintą lietuvių straipsnį japonų žurnale. Japonišką to žurnalo vardo mums neįmanoma išskaityti, bet antra antrašė angliska: "World Review", 1983 m. 12 nr. Pasirodo, kad tai mūsų talentingo prof. dr. V. S. Vardžio straipsnis "Lenkijos įvykių aidai Pabaltijy". Straipsnis buvo išspausdintas angliskame žurnale „Problems of Communism“. Japonai išvertė ir išspausdino savo leidinyje.

Prof. Vardys rūpestingai kelia Lietuvos reikalus didžiojoje spaudoje. Jis yra politinių mokslų departamento vadovas ir profesorius Oklahomos universitete, esančiame Norman mieste, Oklahomoje. Be straipsnių moksliniuose žurnaluose, jis kelia Lietuvos reikalus savo knygoje, kaip "The Baltic States in Peace and War", "The Catholic Church, Dissent and Nationality in Soviet Lithuania" ir kt.

Ne jis vienas tuo labai svarbiu keliu eina. Amerikos spaudoje rašo dr. R. Šilbajoris, dr. T. Remeikis, plačiai informacijų teikia kun. K. Pugevičius su savo įstaiga, pasireikia ir eilė kitų. Tuo galime labai džiaugtis ir prašyti, kad visi, kurie tik gali, straipsniais, laiškais, eiti į kitataučių spauda, garsindami Lietuvos kancias, skelbdami apie Lietuvos žmonių laisvės ilgę ir teisę į nepriklausomybę.

Prof. Vardys, be žinomų terminų kaip "geležinė uždanga", „bambukų uždanga“, dabartinę Lietuvos — Lenkijos sieną apibūdina kaip "krūmų uždanga". Gana taiklus terminas. Jis tvirtina, kad Lenkijos įvykiai Pabaltijy valstybėse su dėmesiu buvo sekami per radiją, ypač Amerikos Balsą, net ir per televiziją, kuri dalyje Lietuvos yra pagauama iš Lenkijos. Net 35 lietuvių ir vienas latvių aktyvistas drauge pasiontė lenkų Solidarumo vadui Walesai sveikinius. Vakarų korespondentai patvirtino, kad lietuviai buvo sužavėti lenkų "heretiškų posūkiu". Taline net keletas tūkstančių jaunuolių demonstravo, nusiskandami menku maistu, blogu šildymu mokyklose. Lietuvos pagrindinio spaudoje rado atgarsį Lenkijos įvykiai. Tačiau lietuviai, nors simpatizavę lenkų darbininkijos sąjūdžiui, patys nesiryžo rizikuoti, nepramatydami laimėjimų. Prof. Vardžio straipsnis amerikiečių žurnale iliustruotas įkalintojo kun. A. Svarinsko paveikslu.

Visų minėtųjų mūsų prasišaukimai amerikiečių spaudoje, taip pat Lietuvos laisvinimo veiksmų bei kitų klabenimais atneša vaisių. Neseniai Europos saugumo ir kooperavimo komisija Washingtono išleido tarptautinės Madrido konferencijos apžvalgą, pavadintą "The Madrid CSCE Review Meeting". Be kitų dalykų, čia paduodamas sąrašas asmenų, dėl kurių laisvės JAV delegacija tuose 35 tautų posėdžiuose prikišo Maskvai žmogaus teisių laužymą, kalinimą. Tarp amerikiečių uoliai ginamų randame ir prievarta psichiatrinėje ligoninėje uždarytą Arvydą Čechanavičių, Lietuvos žydą, Helsinkio grupės narį Eitan Finkelsteina, kalinamą kitą tos grupės narį Balį Gajauską, trečiąjo pat sąjūdžio narį Mečislovą Jurevičių, katalikų veikėją Vladą Lapienį, Helsinkio grupės narį

Viktorą Petkų, katalikų veikėją Petrą Plumpa, ištremtą lietuvių aktyvistą Julijų Sasnauską, JAV pilietį ir Helsinkio grupės narį Vytautą Skuodį, Helsinkio grupės narį dr. Algirdą Statkevičių, laikomą psichiatrinėje ligoninėje, taip pat kalinamą aktyvistą Antaną Terlecką, Helsinkio susitarimų vykdymą sekusį Vytautą Vaičiūną. Čia suminėti asmenų apibūdinimai pakartojami iš ano Washingtono leidinio. Jų vardų suminėjimas rodo, kad visų mūsų brūzdėjimas nėra be pasekmių.

Mūsų pastangos pastebimos ir kitų tautybių spaudoje JAV-se. Šių metų sausio 1 dienos numeris ukrainiečių laikraštis "The Ukrainian Weekly" beveik visą puslapį skiria lietuviams. Duodamas ilgas straipsnis su nuotrauka apie neseniai mirusią Oną Lukauskaitę-Poškiene, uoliają narę lietuvių grupės, kuri ėmėsi stebėti Helsinkio susitarimų vykdymą. Taip pat dedama ilgoka žinia apie naujai nuteistąjį kun. Sigitą Tamkevičių.

Be veržimosi į amerikiečių spaudą su lietuviškaisiais klausimais, mes taip pat turime palaikyti ryšius su įvairių tautybių spauda JAV-se ir pasiekti žiniomis apie priešpaudą Maskvos okupacijoje. Prisiminkime mums draugiškus ukrainiečius. Jų spauda skelbia apie septynis moteris, kalinamas Mordovijos vergų darbų stovyklose nr. 3-4. Jos pereitų metų pabaigoje paskelbė bado streiką, reikšdamas solidarumą su viso pasaulio kovotojais dėl žmogaus teisių, pasiuntė raštą visoms 35 šalims, pasirašiusioms Helsinkio susitarimą, pabrėždamas, kad Sovietų Sąjungoje piliečiams atimtos pagrindinės teisės: kalbos, susirinkimų, spaudos, keliavimo laisvės. Jos yra pasirodusios dokumentais tą įrodyti tarptautiniame forume. Atsišaukiam pasirašė Raisa Rudenko, ukrainiečių Helsinkio grupės steigėjų Mykolas Rudenko žmona. Jis įkalintus penkeriems metams vergų darbų stovyklose. Pasirašė Natalija Lazarjeva, 36 m., buvusi Leningrado teatro direktorė, areštuota 1982 m. už dalyvavimą paskelbiant neoficialią moterų moterų grupės vyriausiąją grupę yra ir Tatjana Velikanova, 51 m., matematikė, už žmogaus teisių gynimą 1979 m. nuteista ketveriems metams ir vergų darbo lagerį bei dar 5 m. tremčiai. Iryna Ratušynska, poetė, nuteista 12 m. kalėti. Tatjana Osipova 1980 m. nuteista 5 m. lagerio ir 5 m. tremčiai už dalyvavimą Helsinkio grupėje. Ji yra žmona kalinamo Ivano Kovalevo, Helsinkio grupės nario. Tarp tų septynių moterų yra taipgi Galina Barata, pentakostalių aktyvistė iš Ukrainos, nuteista 6 m. ir vergų darbų stovyklą. Jos vyras nuteistas penkeriems metams. Tarp tos bado streiku protestuojančios kalinamų moterų grupės ukrainiečiai skelbia ir lietuvių Jadvygą Biliauskienę, apie kurią iš "Lietuvos Kat. Bažnyčios Kronikos" 56 nr. žinome, kad ji buvo laikyta Vilniaus saugumo izoliatorijoje, kaltinama organizavusi jaunimo religinį būrelį, rinkusi parašus po tikinčiųjų skundu prokurorui dėl vaikų terorizavimo tardant.

Užbaikime mintimi, kad visi, kas tik gali, skelbkime kitų tautų spaudoje. Skelbkime faktus apie okupantų daromas skriaudas, keiskime su kitomis tautomis informacijomis. Toks šauksmas turi savo poveikį.

Juoz. Pr.

Tiesą, kad komunizmas juo labiau traukia, juo Dievo sostas yra tuštesnis.

Raymond Aron

Kas nori iš tautos atimti religiją, tas yra arba piktadarys arba kvailys.

G. Washingtonas

IR IŠVEDĖ IŠ NAMŲ NELAISVĖS...

Katalikų vyskupas išgelbėjo daugiau kaip 1000 Miskito indėnų

Komunistinė vergija dangtosi laisvės, abiejų lyčių lygybės, visuotinio neapmokamo išmoksinimo (tik komunistams), visų turtų visiems gyventojams lygiu padalinimu ir kitais toms vietos sąlygoms pritaikomais šūkiais. Alkanais, visų kraštų nusukurdintiems, ypač Vidurio Amerikos gyventojams, šimtmečiais nežinojusiems eilinių žmonių iš ano Washingtono leidinio, tokie klaidingi šūkiai vietos žmonių tarpe rasdavo visuotini pritarimą.

Nicaraguos pamoka

Per tris dešimtmečius diktatoriaus Somozos šeima ir jų artimieji priverdavo liaudį klausyti jo satrapų ir vykdyti visus jų norus. Gyventojų neapykanta Somozos režimui pagaliau išsivystė į ginkluotą sukilimą, remiamą Kubos — Sovietų S-gos ginklų ir instruktorių. Kai JAV prezidentas Jimmy Carteris atvirai pritarė sukilėliams, Somozos šeima ir jų talkininkai 1979 m. pavasarį turėjo palikti šį gražų kraštą.

Ir vos spėjo Somozos su savo šalininkais išvykti iš beviltingai ginamų pozicijų, kai į Nicaragą suplūdo kubiečiai, jų vadovai — sovietai, lydimi rytinės Vokietijos saugumo specialistų ir rafinuoto terorizmo instruktorių iš Bulgarijos ir PLO organizacijų.

Nicaraguos gyvenimas, buvęs ne per daug prašmatnus Somozos valdymo dienomis, visiškai pasikeitė: pradėjo trukti būtiniausių gyvenimo reikmenų ir maisto produktų. Buvo įvestas maisto normavimas. Atsirado kortelės, na, ir varžymus sekanti spekuliacija. Tai visokių trūkumų palydovė!

Prievarta iškraustė

Tačiau naujieji šeimininkai — sandinistai nepasitenkino vien didesnių gyvenviečių "valymu nuo nepatikimo elemento". Jiems labai krito į akis miskito indėnų gentis, gyvenusi išilgai rytinį Atlanto pakraštį. Kaip dabar šiame "humanistinėje" XX a. priimta ir įprasta (Past.: šių gyventojų perkeldinėjimų pasimokyta iš naujų ir bolševikų — aut.), buvo nutarta iškrausti tose vietose šimtmečius gyvenusius indėnų ir krašto gilumą iškraustymo motyvai labai jau humanistiškai: iškraustomi žmonės bus stengiamasi sudaryti daug geresnes už turėtasias gyvenimo sąlygas jų

suprantama, kad apie šį žygi žinojo ir sandinistų vyriausybė ir stengėsi juos sustabdyti, tačiau nors ir trukdimo, jie vis tiek žygiavo pirmyn, turėdami laiko ir komunią priimti. Pažadėtajai žemei pasiekti jiems teko persikelti per Rio Coco upę. Kai sandinistai persekiojotai per daug priartėjo prie beglių vilketinės, tada juos gindavo Nicaraguos sukilusių kovotojų ginklai, lytose visame kelyje.

Vyskupas S. Schaefer pasakojo, kad religinėmis apeigomis atlikti jis atvyko į Francia Serpe 1983. XII. 19 pas daryti daug geresnes už turėtasias gyvenimo sąlygas jų

BR. AUŠROTAS

dabartinėse šiaurinėse pastogėse. Faktinai iškraustymo priežastis: nepasitenkimas savais gyventojais galimo sukilimo atveju.

Varžoma religija

Kaip rašoma dienraštyje "Miami Herald" XII. 25 laidoje, amerikietis vyskupas Salvador Schaefer, padėjęs daugiau kaip tūkstančių miskito indėnų per Nicaraguos džiunglėse pabėgti iš komunistų valdomo krašto į Honduro teritoriją. Vyskupas kaltino Nicaraguos sandinistus, kad jie negerbia vietinių žmonių religinių įsitikinimų.

Šią išgelbėjimo akciją įvykdė 65 metų vyskupas S. Schaefer, lyg tas bibliškas Mozes, išvedęs žydus iš Egipto, atvyko pas miskito indėnus iš savo gimtinės Cambellport, Wisc., kur dar tebegyvena vyskupo 89 metų motina. Su vyskupu po pavykusio žygio iš Miami į namus taip pat keliavo korespondentas G. Stein. Jis ir aprašė šį žmonių gelbėjimo atvejį minėtame dienraštyje. Vysk. S. Schaefer korespondentui pabrėžė, kad "po revoliucijos sandinistai neturėjo pakankamai laiko pagalluoti apie žmonių religinį gyvenimą".

I laisvė!

Prieš pradėdami šį pabėgimą miskito indėnai iš Francia Serpe kaimo pirmiausia išsikėlė vadinamą "kelionės duoną". Visą mantą, kurią jie turėjo, mažus vaikus intinai, turėjo susikrauti ant savo nugarų. Pajėgūs vyrai buvo ginkluoti mečetais, specialiais peiliais, keliui per džiungles prasiškieiti. Moterys nešė puodus, kurių sunknesniuoms greit pakelėję išmėtė.

Suprantama, kad apie šį žygi žinojo ir sandinistų vyriausybė ir stengėsi juos sustabdyti, tačiau nors ir trukdimo, jie vis tiek žygiavo pirmyn, turėdami laiko ir komunią priimti. Pažadėtajai žemei pasiekti jiems teko persikelti per Rio Coco upę. Kai sandinistai persekiojotai per daug priartėjo prie beglių vilketinės, tada juos gindavo Nicaraguos sukilusių kovotojų ginklai, lytose visame kelyje.

Vyskupas S. Schaefer pasakojo, kad religinėmis apeigomis atlikti jis atvyko į Francia Serpe 1983. XII. 19 pas daryti daug geresnes už turėtasias gyvenimo sąlygas jų

suprantama, kad apie šį žygi žinojo ir sandinistų vyriausybė ir stengėsi juos sustabdyti, tačiau nors ir trukdimo, jie vis tiek žygiavo pirmyn, turėdami laiko ir komunią priimti. Pažadėtajai žemei pasiekti jiems teko persikelti per Rio Coco upę. Kai sandinistai persekiojotai per daug priartėjo prie beglių vilketinės, tada juos gindavo Nicaraguos sukilusių kovotojų ginklai, lytose visame kelyje.

TEN GIMĖ, AUGO DR. JONAS BASANAČIUS

JUOZAS RUDZEVIČIUS

Antroje pusėje XVIII a. Bartininkų-Virbalio srityje, kaip ir kitur Sūduvoje, jau buvo pakankamai žmonių kuriamsiems baudžiaviniams dvarams apdirbti. Prasiidėjo masinės baudžiavos vėdinimas. Imigracija aprimo, tik iki pirmo pasaulinio karo per žaliąją sieną tebevyko turgai ir iškilmingos vestuvės.

Detaliau neminint išlikusių stūduvių, bent nuo Vytauto laikų Bartininkų-Vištūčio apylinkėse gyvenusių bitininkų, žuvininkų, medžiotojų, Piliakalnių pilies, papilų, vel'au Piliakalnių, Rasių kaimuose apsigyvenusių, atkūrimo metu Bartininkų-Virbalio srityje apgyvendintų žemaičių, dzūkų, valakų reformos metu atsikėlė pakaušė, Vilniaus krašto, galimų vygrėnų ir iš kitų Lietuvos sričių naujakurių.

J menkai gyvenama Sūduva nuo seno bėgo Ordino vergijos nepakeliantys prūsai. Čia galėjo grįžti kiek Ordino ar slavų išvestų stūduvių, kaip į Lankeliškis nuo lenkų persekiojimų atbėgusį „saulėlietuvį“. Iš plačios Lietuvos teritorijos, aplinkinių kraštų čia slėpėsi karo belaisviai, dezertyrai kariai, vietos nuostatams prasizengusieji ar šiaip jau pionieriškos dvasios, neretai ryžtingesni, savim pasitikintieji, dėl politinių, ekonominių, religinių, asmeninių ar kitų sumetimų ieškodami geresnio gyvenimo, palikę savo gyvenvietes, vyko į menkai kontroliuojamą Sūduvą, čia su išlikusiais stūduviais sudarydami vietos žmonių pagrindą.

je valandoje, mat, jie jau neteko savo ūkių 1983 m. pavasarį.

Maistas normuojamas

Po iškraustymo miskitai negalėjo grįžti į savo namus žemės dirbti be vietinės policijos leidimo. Taip pat jiems dažnai drausdavo ir melstis, aiškino žurnalistui vyskupas. Į naujai apgyvendintus kaimus miskitams buvo įvestas maisto normavimas: be kortelių nebuvo galima nusipirkti nei duonos, nei cukraus ir pastauroje tebuvo galima gauti tik po svara visai šeimai vienos savaitės laikotarpiui.

Indėnai labai nekentia įvestųjų maisto kortelių ir visa ko normavimo. Ir kai jų laisvės kovotojai užima kokią nors vietovę, tai pirmiausia užima maisto sandėlius ir visus rastus išteklius išdalina vietos gyventojams.

Žygis į laisvę

Vyriausybė buvusi įspėta, kad ji turinti gerbti žmonių religinius įsitikinimus, jų dvasines vertybes, priešingu atveju, žmonės bus nepatenkinti. Valdžia didžiai klydo, mėginę dama kontroliuoti žmonių religinį gyvenimą, drausdama jiems lankyti bažnyčią, versdama juos dirbti, kad kuo daugiau užderėtų bananų, aiškino vyskupas.

Indėnų sukilėlių grupė gruodžio 19 d. apie vidurnaktį atvyko į Francia Serpe kaimą ir nuginklavo ten buvusius du policininkus. Vyskupui sukilėliai pranešė, kad visas kaimas išėina į Honduro teritoriją. Grupės vadai vyskupas pažinojo jau išties dešimtmetį ir jis kvietė vyskupą vykti kartu į Hondurą.

Visa operacija buvusi ligi smulkmenų suplanuota. Išvykta iš kaimo tuoj po vidurnakčio. Ketvirtą valandą pasigirdo sprogdinamų tūlių dundėjimas, tūlių, kurie vedė per upę link Honduro sienos. Apie 4:30 val. buvo išsprogdintas antras tiltas. Visiems buvo aišku, kad kelio atgal jau nebera. Vyskupas ir jį lydėjęs kun. W. Schaefer ir du miskitai, bažnyčios patarnautojai, pasėkė išvykusius miskitus. Vyskupui ir kun. Schaefer buvo aišku, kad juodu, 37 metus aptarnavę šią indėnų gentį, niekada negalės sugrįžti į Nicaragą prie dabartinio režimo.

Su turimu jeep tipo automobiliu jie pasivijo žygiuojančią šiaurę koloną ir jeepą paliko pakelėje. Žmonių veidai nu-

ŽEMĖS DREBĖJIMAI PEREITAI METAIS

Daugelis mano, kad 1983 metai buvo padidėjusio žemės drebėjimo metai. Bet tai netiesa, tvirtina Ukkel Karališkos observatorijos astronomė Debeckerė. "Šis įsitikinimas yra klaidingas, kasmet observatorija užregistruoja apie 3599 žemės drebėjimus pasaulyje, taip pat ir 1983 m., bet dėl įvykusio gana stipraus žemės drebėjimo Belgijoje prie Luik, jautrumas žemės drebėjimui pas gyventojus padidėjo".

Astronomė Debeckerė susumuoja žemės drebėjimus Belgijoje 1983 m.: Luik mieste lapkričio 8 d. žemės drebėjimo smarkumas rodė 4,9 Richter skalės, Charleroi rugpjūčio 4 d. — 3,2 R. sk. ir VIII - 9 d. — 3,0 R. sk., Maaseik mieste rugšėjo 24 d. — R. sk.

Smarkiausias žemės drebėjimas užregistruotas Ukkel observatorijoje gegužės 26 dieną. Jis įvyko Japonijos jūroje prie Honchu salos. Jo smarkumas siekė 7,0 R. sk. ir jis pakeikavo daugiau kaip 100 aukų.

1983 metais žemės drebėjimai prasidėjo sausio mėn. Portugalijoje ir Meksikoje, vasario mėn. drebėjo žemė prie Sov. Sąjungos ir Kinijos sienos, Koloradoje ir Tokio mieste. Kovo mėn. žemės drebėjimai įvyko Japonijoje, Jugoslavijoje, Graikijoje ir Irane. Balandžio mėn. nuo žemės drebėjimo žuvo šimtai žmonių Kolumbijoje ir dešimtys Sumatroje ir Kosta Rikoje. Taip pat Kalkutoje ir Peru buvo jautčiamai žemės drebėjimo smigtai. Gegužės mėn. su žeme buvo susilygintas Coaling miestelis Kalifornijoje. Jūros bangos užliejo Japonijos pakraščius prie Honchu salos. Birželio mėn. drebėjo žemė Romoje, Japonijoje, Taivane ir San Diego. Liepos mėn. — Aliaskoje ir Kosta Rikoje. Rugpjūty drebėjo Hiroshimoj, Tokio ir Filipinuos, rugsėjo mėn. Italijoje, Neapolio apylinkėje buvo žemės drebėjimas prie Pozulio. Visas miestas buvo gyventojų apleistas. Dar iki šiol daugelis negrįžo. Spalio mėn. drebėjo Vakarų Turkijoje ir Limo, Perų valstybėje. Turkijoje žuvo apie 1500 žmonių. Prie Erzerumo iš po griuvėsių po 7 dienų buvo atkastas dar gyvas vaikas. Lapkričio mėn. drebėjo žemė Vidurinėje Kinijoje ir prie Utrechto, Olandijoje, taip pat Italijoje, kur drebėjimas siekė 5,2 Richterio skalę. Be to, dar ir Australijoje prie Darvino, kur R. skalė rodė 7,0. Gruodis buvo prazūtingas Afrikos Gvinėjai. Ten buvo daugiau kaip 500 aukų ir be žinios dingo 200 žmonių. Be to, buvo 450 sunkiai sužeistų.

Tuo tarpu mokslininkai bando surasti galimą sąryšį žemės drebėjimų su potvyniais bei atoslūgiais ir su mėnuliu ir saulės įtaka. Los Anjelese įvyko pasaulinė konferencija apie žemės drebėjimus. Seismologai, geofizikai ir kiti tyrinėtojai bandė surasti gresiančio žemės drebėjimo ženklus, kad galėtų įspėti nuo ateinančio pavojaus gyventojus, bet tie ženklai lieka dar nesurasti.

Kaip medžiagos, taip ir dvasios pasaulyje niekas nežūva. Nežūva nė vienas mūsų žodis, nė vienas mūsų darbas. Kaip tat baisu! Baisu dėl to, kad tiek daug kalba tuščių, kvailių ir piktų žodžių, tiek daug daroma nedorų ir gėdinčių darbų.

M. Petkauskaitė

Priminęs savo giminio kaimo laukuose užtinkamus priešistorinio ir vėlesnių laikotarpių kultūrų artefaktus, jis rašo, „kad šitas kraštas jau giliausioje senovėje apgyventas buvo“. Ir šalimai tekanti Aista ir netoliese esančių Aistiškių bei Paistiškių kaimų vardai primena čia senųjų aisičių buvimą. Tačiau Ozkabalų kaimo vardą kildinti iš anų laikų, jis pastebi, būtų netikslu, nes križiuočių laikais, ypač parubėžėje, gyventojus išnaikinus, „kaimų vardai drauge su gyventojais pragaišo“, o apylinkės „per metus traukiančiomis giriomis apžėlė“. Po ilgų metų čia atvykę nauji ateiviai „griais iškiradami, naujiems kaimams įtaisė ir naujus vardus“.

Ozkabalų kaimo vardo kilnimas iš dzūkiško žodžio „uzkabalis“ nėra įtikinantis, veikiau rodo apylinkės nepažinimą. Ir „Autobiografijoj“ tarp kita ko matyti, kad jo giminės gyveno ar jis lankėsi ir šiose gyvenvietėse: Vilkabaliuose, Ozkabaluose (prie Vilkaviškio), Gulbinaliuose, Užbaliuose, Vaitkabaliuose. Platesnėje apylinkėje yra Šilbali, Škerbalių, Butbalių, Eglibalių kaimai ir Juodbali, Didžbali, Žasbali, Šilkabali, Plynbali ir kitos vietovės.

Minėtų gyvenviečių ir vietovių pavadinimai nusako apylinkės topografinį vaizdą, kad savo laiku nuokalviu kloniai buvo šlapi, baloti. Balotas vilkas, kur mėgė prisilaikyti vilkai, žmonės pavadinę Vilkabaliais, baloto šilo vietoje įsikūrusį kaimą — Šilbalius, už balų įsikūrusį kaimą — Užbalius, buvusių balų vietoje įsikūrusį kaimą — Butbalius ir t.t. Taip ir ozkų (stirnų) anksčiau mėgtasias balotas vietas — Ozkabalias. Po šių pastabų atrodo, kad Ozkabalų kaimo vardą tikty kildinti iš ozkų (stirnų) balų.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

BALFO VAJUS TĖSIAMAS

Balfo Bostono skyrius, kuriam pirmininkauja buvęs Sv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone klebonas kun. Antanas Baltrušas, vykdytą piniginių vajų dar pratęsia ilgesniam laikui.

Visi valdybos nariai prašo visus geros valios lietuvius prisidėti prie šio vajeaus. Kaip žinome, vargo visame pasaulyje yra daug. Yra ir lietuvių, kuriems reikalinga parama. Tas ypač liečia lietuvius Suvalkų trikampy ir priskirtus prie Gudijos ir kitur. Tad Balf'o skyriaus valdyba prašo visus lietuvius prisidėti tuos vargantancius ir prisidėti pinigine auka jų vargo palengvinimui.

Nauja inžinierių valdyba

Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Bostono skyriaus valdyba 1984-tiems metams yra pirm. inž. dr. Jurgis Gimbutas, sekr. inž. Almis Kuolas ir inž. Gintas Banaitis. Šis sąjungos skyrius kiekvienais metais Vasario 16-sios proga yra došniausias aukomis lietuviškoms reikalingas. Ta proga Vasario 17 d. skyriaus susirinkimas vyks inž. Juozo Rasio namuose, Cambridge, Mass., kuriame ir bus renkamos tam reikalui aukos.

Moteryų klubo susirinkimas

Lietuvių Moteryų Federacijos Bostono klubo susirinkimas bus sausio 21 d. 2:30 val. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos

Mūsų Kolonijos

Melrose Park, III.

LIETUVIŲ KLUBO VEIKLA

Melrose Parko lietuvių Amerikos piliiečių klubas, 1983 metais atšventęs 50 metų sukaktį, sujudo atnaujinti ir pagyvinti klubo veiklą. Pusės metų laikotarpyje klubas praturtėjo naujais nariais. Nepailstamu darbu ir veikla pasižymėjo klubo pirmasis vicepirmininkas Algis Sinkevičius. Jo dėka į klubo narių eiles įstojo 14 naujų narių, kurie nėra žilagalviai seneliai ar senutės, bet daugiausia vidurinės kartos pajėgiausi vyrai ir moterys.

1984 m. sausio 8 d. susirinkime buvo išrinkta slaptu balsavimu naujoji klubo valdyba. Išdirbęs 24 metus valdyboje, klubo pirmininkas Odo Mejeris iš klubo pirmiškio pareigų pasitraukė poilsio klubo nariu. Naujuoju klubo pirmininku buvo išrinktas pirmasis vicepirmininkas Algis Sinkevičius, pirmuoju vicepirmininku — Kazys Valis, antruoju vicepirmininku Charles Ullis, išdirininku Vacys Rakauskas. Visi keturi yra jauniosios kartos vyrai ir pasižventę darbininkai, ypač klubo veiklos sustiprinimui ir įtraukimui kultūrinės veiklos. Sekretorium išrinktas Kazys Tautkus, finansų sekretorium — Jonas Utera ir tvarkdaris — Pijus Pažėrnas. Kiek brandesnio amžiaus yra sekretorius Kazys Tautkus, bet Utera ir Pažėrnas yra vidurinėsios kartos žmonės.

Jei kitos organizacijos vege-tuoja, tai klubas savo veiklą stiprina, atjaunėja ir ruošiasi atities darbams. Po poros savaičių įvyksta klubo valdybos posėdis, kuriame bus paskirtos aukos spaudai ir radijo valandėlėms.

(ckt)

patalpose. Valdyba kviečia visas nares dalyvauti. Bus pas-kaita ir einamieji reikalai.

Mišios už a. a. Izidorių Vasiūnų

Prieš metus mirė smuikininkas Izidorius Vasiūnas. Ve-lionio našlė Elena Vasiūnienė užprašė šv. Mišias už Izidoriaus sielą. Jos bus atnaušaujamos sausio 22 d., sekma-dienį, 10:15 val. ryte Sv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, So. Bostone.

RENGINIAI

Kovo 5 d. Elenos Vasiūnienės parodos atidarymas Cambridge Public Library.

Kovo 24 d. Laisvės Varpo pavasarinis koncertas So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos sa-lėje.

Balandžio 1 d. Minkų radijo valandėlės 50 metų sukakties koncertas So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėje, o rugpjūčio 12 d. gegužinė — piknikas Romuvos parke Brocktone.

Gegužės 6 d. Motinos dienos minėjimas. Rengia LMF Bostono klubas.

Gegužės 23 d. 3 v. rengimas vakaras su poetu Stasiu Santvaru ir pianistu Vytautu

Bakšio pianino koncertas First and Second Church salėje Bostone, 66 Marlborough St.

LMF BOSTONO KLUBAS ATSAKO "LAISVĖS VARPUI"

Kalba pasakyta gruodžio 4 dieną per savaitinę radijo programą „Laisvės Varpa“ ir jos turinys atspausdintas „Drauge“ gruodžio 21 dienos laidoje įžeidė LMF Bostono klubą, jo valdybą ir nares. „Laisvės Varpas“ neturi teisės skelsti neteisingas žinias ir priekaištus. Cituoju iš „Draugo“ 21 dienos: „Minėjimo pelną pasidalino rengėjai su atlikėjais“. Čia turima mintyje pavasarį įvykusį pomirtinį a. a. kompozitoriaus Juliaus Gaidelio veikalų pristatymą, kur rengėjai buvo LMF Bostono klubas. LMF Bostono klubas ruošia kultūrinis renginius, bet jokiais pinigais nesidalina. Nares neša ant savo pečių visą darbą, kuris joms nemažai ir finansiskai kainuoja, apmoka išlaidas. Ir pavasarį įvykusio minėjimo metu buvo apmokėta „Laisvės Varpa“ kitą sekmadienį įvykusį programa. Jos vedėjas nieko nesakė apie joki fondą, matyt fondo mintys jam atėjo po metų laiko nuo kompozitoriaus Juliaus Gaidelio mirties. Kas lieka nuo renginių LMF Bostono klubas mažomis sumomis remia lietuvišką spaudą, Balfą, Vasario 16 gimnaziją, Altą. Dalį pinigų siunčia

LMF centrui New York. Prašau ateityje neskleisti melagingų žinių ir nežeminti LMF Bostono klubo vardo. LMF Bostono klubo valdybos ir narių vardu

Elena Vasiūnienė Pirmininkė

Tautos didybė ir laimė susideda iš daugelio gerai atliktų smulkių darbėlių. Tauta žūta, jei joje yra daug nevykusių didžiaviryių, kurie niekina mažus darbelius, o gauda didelius ir gadina juos.

VI. Putvyš

KASA LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA AKTYVAI 18,000,000 dolerių

KASOS VALANDOS:	MOKA:
MARQUETTE PARKE 2422 W. Marquette Rd. Chicago, IL 60629 Tel. 737-2110	9% už taupomasias saskaitas Už 90 dienų, 6 mėn., 1 metų, 3 metų indėlius: 10% nuo \$500.00 iki \$19,500.00 10.5% nuo \$20,000.00 iki \$100,000.00 11% virš \$100,000.00 11% IRA
CICERO 1445 So. 50th Ave. Cicero, IL 60650 Tel. 656-2201	SKOLINA: tik savo nariams žemesniais nuosimčiais ir geresnėmis sąlygomis negu bankai ar kitos finansinės in- stitucijos.
KIEKVIENA SĄSKAITA IKI \$100,000.00 APDRAUSTA FEDERALINĖS VALDŽIOS.	

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Tel. — 476-2206

ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY
SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, R.S., Registravtas vaistinėlas

Atdara šiektdieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro
Sekmdieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Visi žinome, kad sutaupti pinigai užtikrina mūsų materialinę ateitį. Todel, labai svarbu laikyti pinigus patikimoje, saugioje vietoje. Tai yra toji kalba, kuria mes vartuojame Čikagos Pirmojo Nacionalinio Banko Taupytojų Centre.

Mūsų centras turi darbuotojus aptarnaujančius savo klientus jų gimtąja kalba. Šitie darbuotojai gali Jums išaiškinti ir padėti visais taupymo klausimais pav. kaip atidaryti IRA saskaitą arba Indelio Pažymėjimą (Certificate of Deposit), pateikti Jums

papildoma informaciją apie Pinigines Rinkos Sąskaitą (Money Market Account) ir kt. Mes suteiksime Jums visus patogumus ir kartu su Jumis, ramioje, dalykiškoje aplinkoje, aptarsime Jūsų asmeninius taupymo reikalus. Viso ko Jums reikia - tai minimumas 20 tūkstančių dolerių ir Jus esate teisingame kelyje.

Papildoma informaciją apie naudą ir privilegijas, kurias mes galime Jums suteikti galite gauti paskambinus telefonais 732-2470 ir 732-2471, arba aplankius mūsų Čikagos Pirmojo Nacionalinio Banko

Taupytojų Centrą, kuris randasi Dearborn ir Madison gatvių kampe. Centras veikia kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio, nuo 8 val. 30 min iki 4 val. p. p.

Maloniai prašome aplankyti mus. Mes atsakysime į Jūsų klausimus, padėsime Jums teisingai suprasti ir išspręsti Jūsų Taupymo reikalus.

Taupytojų Centras ir Jus. Santaupos svarbios kalbantiems bet kurią kalbą.

FIRST CHICAGO
The First National Bank of Chicago

"Mes kalbame jūsų gimtąja kalba."

Juozas Kazlauskas Banko Skyriaus Vedėjas

Irena Zubrys Buhalteris-Vykdytojas

CLASSIFIED ADS

HELP WANTED MOTERYS

HOUSEKEEPER
Full time-Part time. Excell. employ-ment plan package. Excell. working cond's. Hrs. flexible. See Dave Kirby. BRENTWOOD NURSING CENTER
5400 W. 87th St., Burbank, Ill.

MISCELLANEOUS

FASHION CARPETS KILIMAI
Lietuvių prekyba
3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

TAISO
MASINAS IR SALDYTUUVUS
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
Kreiptis į Hermann Deikį
Tel. 825-0224 po 5 val. vak.
Kalbėti lietuviškai

Įvairių prekių patrinkimas nebrangiai ir labai saudiškai.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2301 W. 69 St., Chicago, IL 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. — 925-2737
Vytautas Valantinas

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDAS, 4000 Archer Avenue
Chicago, IL 60632, Tel. 227-5000

A. VILIMAS MOVING
Apraustas perkaustyimas
[įvairių atstumų]
Tel. 376-1882 arba 376-5996

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Pirmame ir valinėjame
visų rūšių grindis.
BURNYS
Tel — RE 7-5168

MOVING
SERVIRAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto loidimai ir pilna aprausta.
Pirmame MASTER CHARGE ir VISA
Dalef. — WA 5-9063

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
480 S. Maplewood, tel. 254-7400
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškviatimai, pildomi Pilietybės Prašymai ir kitokie blankai.

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijal, Stereo ir Oro Vokalizavai
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

Apraudų nuo ugnies ir automobilio 10 — 20 — 30% pigiau mokėsite už po mm.
FRANK ZAPOLIS
Tel. GA 4-9654
2300 1/2 West 96th Street

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir patalpinimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytė-les. Karšto vandens tankai, Flood control. Ushitinkimę vamzdžiai išvalomi elektra. Palkite pavardę ir telefo-ną — lietuviškai.
SERAFINAS — Tel. 696-3900

PLATINKITE "DRAUGĄ".

HELP WANTED — VYRAI

PRECISION DRILL PRESS OPERATOR — Nights
Major Chicago Area Company wants Drill Press operators who must be able to lay-out, set-up and operate multiple spindle and radio drills. Must have 2 to 5 years set-up expe-rience and their own tools. Top wages, overtime, company paid medical plan including Eye, Dental and Prescriptions.

Contact Personnel Department
BINKS MANUFACTURING CO.
8201 W. Belmont
Franklin Park, IL 60131
Tel. (312) 671-3000
Equal Opportunity Employer

AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATOR — For Nights
Major Chicago area company wants experienced machinist who is able to set-up & operate single spindle Brown & Sharpe automatics. Must have own tools and 2-5 years previous experi-ence. Top wages, overtime, company paid medical plan including Eye, Dental, and Prescriptions.

Contact Personnel Department
BINKS MANUFACTURING CO.
8201 W. Belmont
Franklin Park, IL 60131
Tel. (312) 671-3000
Equal Opportunity Employer

PRECISION DRILL PRESS
Set-Up Man required with 2 to 5 yrs. set-up experience for multiple spindle and radio drills. Must be able to make lay-outs and have own tools. Top wages, overtime, Company paid medical plan including Eye, Dental & Prescriptions.

Contact Personnel Department
BINKS MANUFACTURING CO.
8201 W. Belmont
Franklin Park, IL 60131
Tel. (312) 671-3000
Equal Opportunity Employer

Position Available
for individual interested in a career with fashion and glamor oriented company. Good opportunity for advancement. No experience necessary. Will train
For interview call
Chris — 430-2552

REAL ESTATE
Pajamų bungalov — 1 1/2 aukšto mū-rinis. 3 butai, vienas su dviem mie-gamais. Garažas. Marquette Parko centre. Nebrangus.

2-jų aukštų mūrinis. Pirmame aukšte 6 kamb., 3 mieg. Antras aukštas pa-dalintas į 2 butus. Batašuvio dirbtuvė rūšyje. Geros pajamos. 60-ta ir Wash-tonav.

SHARFIS REALTY
Insurance — Income Tax
2051 W. 63rd Street
Tel. 496-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX
Notariatas — Vertimas
BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-3338

ISIGYKITE DABAR
Šv. Kazimiero sukaktuvi-nius metus geriausiai įpras-mins
Šv. Kazimiero himnas
Marijai
Į lietuvių kalba vertė
A. TYRUOLIS

32 pal., Kaina su persiuntimu \$150
Gaunama "DRAUGE".

Apimokas skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lie-tuvių dienraštis, gi skelbtimų kal-nos yra visiems prieinama.

TRYLIKTOJI

Kai netikėtoje ligoje daromi pasiryžimai

(Pabaiga)

Pirmadienį jau buvau tiek pagerėjęs, kad pats telefonu pasiskambinau į darbovietę. Sunku buvo bendradarbius įtikinti, kad tikrai nusirėšęs nuo balkono ir guli ligoninėje. Po užuojautos pareiškimų teko pereiti prie reikalų. Chicago užsakiusi 6000 dėžių gazuto vandens, kuris turi būti pristatytas iki ketvirtadienio. Sunkvežimis su buteliais su gėdo kažkur Ohio valstijoje, ką daryti su pilstymu paruošta apelsinų sunk? Federalinės valdžios inspektoriai nori pamatyti dokumentus, žyminius alkoholio kiekių vyne, kur jie? Eitėčių lipinimo mašina užsikirtusi, vandens analizė rodo per daug natrijų, dežės gautos obuolių sunkos buteliams per placios, anglies dviceginio tankas veik tuškes, ar jo užsakyta? Baigęs kalbėti su visais skyriais pajuntau, kad nepakankamai skirčiau darbus, kad per daug viską pats užgožęs ir per mažai pasiklojęs kitais.

Į kambarį atgabena jauna vyra, kuriam darys nugaros operaciją. Jis nori rūkyti, bet slaugėspėja, kad Mr. Gaila nerūkantis ir jis gali rūkyti tik su mano leidimu. Capsi jis ne uždegtą cigaretę, kaip vaikas papski, ir aiškiai rodo nepasitenkinimą. Pasijuntu nejuokiantis ir tariau, kad gali užsirykyti. Užsirykytas tampa nesibaigiančia grandine cigarečių, vėliau į talką ateina jo žmona ir jų abiejų tėvai. Kambarys skęsta dūmų debes, kurio vidury ašarojančiomis akimis ir dūmų graužiamu gomuriu guli aš ir mintyse pasižadu ateity jokioms rūkiojimų nerodyti galesio, nežitūrint, ką Mykolas Drunga "Draugo" vedamosiuose apie juos rašytų.

Po sėkmingos operacijos rėkoriaus ir jo artimieji, aišku, vėl rūkydami, giria chirurgą ne tik už jo mįklumą su peiliu, bet taip pat už jo nepaprastą rūpestį ir paslankumą prieš operaciją. Iki šiol jie nebuvo sutikę tokio gydytojo. Pasirodo ir chirurgas. Mano maloniam nustebeimui, tai dr. Kastytis Jamaris. Prieš 25-rius metus lankydama a. a. dr. Anku do kabinete matydavau jį mažą berniuką, nes tame name jis su tėvais gyveno. Dabar prieš mane stovėjo gražiai nuaugęs, aukštas neurologijos

chirurgas. Įdomu, kad jo tėvelis čekolovakas, bet puikiai išmokęs lietuviškai. Gražiai lietuviškai kalba ir jaunas daktaras, su kuriuo maloniai pasišnekučiuojame. Jam išėjus prabilo rėkoriaus. Jis, girdi, pastebėjęs, kad aš keliais atvejais kalbėdamas telefonu nei iš šio, nei iš to, pradėdavau kažką nesuprantamo šnekėti, ir jis manęs, kad aš, turėdamas aukštą temperatūrą, klieždu, bet štai išgirdęs ir savo daktarą taip nesuprantamai šnekant.

Po savaitės, dar vis dvilinkai susirietusį ir su kiekvienu automobiliu trinktelėjimu dejuojantį, parvežė mane žmona į namus. Sekančias dvi savaites, daugiau ar mažiau, praleidau lovoje vis ant dešiniojo šono, be žmonos pagalbos negalėdamas net atsigulti, nei atsikelti. Kažkaip mano gyvenimas taip susiklostė, kad aš visada turėjau ką nors daryti, o jei ne daryti, tai bent judėti. Pameniu, kaip a. a. Stasys Barzdukas negalėdavo suprasti, kodėl aš įvairiuose posėdžiuose ir LB sesijose nesėdėdavau kaip visi, bet visada pradėdavau vaikščioti. Nebuvau įpręstas sėdėti ir nieko nedaryti, o jei tikrai rasdavau laisvą valandėlę, tai bent griebdavausi už knygos ar sėdėdavau prie rašomos mašinėlės ką nors parašyti į laikraštį. Dabar galėdamas turėjau maris laiko visiškai nieko neveikti ir tik dūmoti. Tad, va, ir dūmojau.

Pirmiausia, aš priėjau išvados, kad ne visiškai vykusiai tvarkiau savo reikalus. Kažkada Vl. Ramojus šaipėsi "Drauge" iš manęs, kad aš perkaš knygas, bet jų neskaityčiau. Ir iš tikro, įsigyta knyga neskaityta atsidūrė lentynoje arba dėžėje, dalis plokštelių niekad dar negrotos, nupirkti paveikslai neiškabinti, lietuviški pašto ženklai nesukataloguoti, dėžėse pageltonavusios laikraščių iškarpos su straipsniais, į kuriuos žadėjau reaguoti, stalčiuje įpusėti, bet neužbaigti rašiniai spaudai, krūvos skaidrių, iš kurių turėjo būti paruošti vaizdiniai — garsiniai montažai, na, ir planai vietos kultūrinio gyvenimo pagyvinimui.

Aišku, buvau įsitikinęs, kad tai tik laikinas atidėliojimas,

kad vieną gražią dieną visus tuos gerus dalykus atliksiu, o už keliolikos metų išėjęs pensijon skaitysiu, klausysiu muzikos ir grožiesiuos menu. Nudribimas nuo balkono labai staigiai įrodė, kad tokios dienos gali niekad nesulaukti ir kad knyga liks neskaityta ir plokštėlė neišgauta. Ar tik nebuvo per daug laiko skirta darbovietei ir per mažai asmeniui gyvenimui? Juk ir bitės dūzgimą išgirdau ir vanagą pastebėjau tik skausmo prispaustas prie žemės. O kur kitai neatlikti darbai ir neištesėti įsipareigojimai? Pajutau sąžinės graužimą prieš metus Rasos Razgaitienės prašomas neatėjęs į talką žydų šaudymu apkalintų lietuvių gynimui, netalkinęs Vytautui Volertui Šv. Kazimiero metų minėjimo komitete, nepadėjęs Vytautui Kamantui lėšų Lituanistinei katedrai telkime. Labiausiai, kad tuo laiku, kai ryžausi keistis savo gyvenimo būdą, buvau visiškai fiziškai bejėgis. Besikankinant lovoje, paskambino Bronius Nainys iš Chicago, prašydamas mano pranešimo, skaityto PLB seime, teksto, kad galėtų įdėti į "Pasaulio Lietuvių", skirtą Pasaulio Lietuvių dienoms. Mano raštas neišskaitomas, o prie rašomos mašinėlės prie geriausių norų negalėjau prisikapstyti, taigi mano ir talkininkų paruoštas pranešimas "Pasaulio Lietuvių" nepasiekė. Gavau laišką ir iš Petro Viščinio, pageidaujancio mano žodžio Tautos šventės minėjimo proga perdavimui per Laisvės Varpo radijo valandėlę Brocktone. Žodį mintyse šiaip taip sumečiau, bet juoston iškorduoti taip ir nepajėgiau. Atėjo laiškas ir iš "Draugo" su paraginimu atsilyginti už 600 dolerių vertės knygų, paimtų prieš porą mėnesių platinimui. Tad, va, besizadėdamas keisti savo gyvenimo būdą ir būti darbuose stropesniu, klimpau dar giliau į neatliktų darbų sriautą.

Sakoma, laikas yra geriausias gydytojas. Gruodžio mėnesį jau dirbau pilną laiką ir apie savo pasivaikščiøjimą balkono tvorele būčiau galėjęs ir užmiršti, bet užmiršti neleido gydytojų sąskaitos. Atrodo, kad kiekvienas jų, eida-mas ligoninės koridorium, užsako į mano kambarį, paklausė, kaip jaučiuosi, ir vėliau atsiuntė sąskaitą už gydymą. Neįtikėtina, bet jos visos sudėtos krūvon viršijo

6000 dolerių. Prieš porą metų vieną mano straipsnį reaguodamas "Drauge", V. Semaska labai jau negarbiai atsiliepė apie gydytojus ir jų gobšumą. Tuo laiku ne visiškai su juo sutikau, bet atrodo, kad visgi jis buvo teisus. O tačiau serganciam sveikata yra didžiausias turτας, neišmatuojama jokiais doleriais. Prieš keletą mėnesių paralyžiaus grėsmėje bū-

čiau viską atidavęs jo išvengti, o pasveikęs jau raukiausi dėl kelių tūkstančių dolerių. Pastebėjau, kad, pasinėręs prieššventinio darbo įkarstyje darbovietėje, pradėjau mažiau galvoti ir apie sau duotus pažadus. Ar neliks jie užmiršti, kaip ir įvairios mūsų asmeninės rezolucijos Naujų metų progomis?

Juozas Gaila

Pranešimas

A. a. Dr. Ipolito Žilinsko žmona

A. + A.

ALEKSANDRA ŽILINSKIENĖ

mirė 1984 m. sausio mėn. 17-tą dieną.

Nuliūdę paliko: dukte Janina Anglickienė su vyru Lietuvoje, sūnus Andriejus Žilinskas su žmona, dukte Zofija De Bodisco su vyru, dukte dr. Elena Pertik su vyru, 8 anikai, 8 proanikai ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Laidotuvės privačios.

Laidotuvių direktorius Donald A. Petkus — Telefonas 476-2345.

PADĖKA

A. + A.

BRONIUS MATULAITIS

Mirė 1983 m. gruodžio 31 d. ir palaidotas 1984 m. sausio 4 d. Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje.

Dėkojame Svč. M. Marijos Gimimo bažnyčios klebonui Kun. A. Zakarauskui už maldas koplyčioje, sv. Mišių auką, pamokslą ir palydėjimą į kapines.

Dėkojame Kun. J. Juozevičiui, Kun. P. Garšvai ir Kun. V. Rimšeliui už aplankymą koplyčioje.

Dėkojame draugams ir pažįstamiems, lankiusiems veilonį koplyčioje, už sv. Mišių aukas ir dalyvavimą laidotuose, bažnyčioje ir kapinėse.

Dėkojame „Krivulės“ atstovams, karsto nešėjams ir visiems, pareiškusiems užuojautą žodžiu ar raštu.

Dėkojame laidotuvių direktoriui D. Petkui ir jo personalui už nuostirdų patarnavimą.

REINIŲ SEIMA

Broliai ir svainiai

A. + A. JUOZUI KIZEVIČIUI

mirus, nuosirdžiai užjaučiame mįelus Agutę ir Kazį Rimus, jų šeimą ir artimuosius.

Vincas ir Vlada Abrašiai

Aleksandra ir Eleonora Marčiūnioniai

Jadvyga Paukštienė

Jurgis ir Irena Stankūnai

A. + A.

DR. KAZIUI MARTINKUI mirus,

didžiame skausme ir liūdesyje likusius tėvus agr. STASĖ REKASIČUTĘ ir KLEMĄ MARTINKU, seserį KRISTINĄ, GIMINES Amerikoje ir Lietuvoje nuosirdžiai užjaučia ir liūdi

LIETUVIŲ AGRONOMŲ SĄJUNGA CHICAGOJE

Pedagogui

A. + A. JONUI VALAIČIUI mirus,

liūdinčius dukrą ALDONĄ, sūnus inž. JURGĮ ir dr. JONĄ, jų SEIMAS ir kitus GIMINES nuosirdžiai užjaučiame.

ALDONA ir GEDAS GRINIAI ELENA GRUZINSKIENE

Mylimai žmonai

A. + A. FRANCES mirus,

liūdinčių vyrą Bronį Kaslą nuosirdžiai užjaučiame.

NELE BAJORAS VACLOVAS RAMONAS ELENA ir LIUDAS DOVYDENAI

Dalvis

Kaip blėso tavo akys
Mes jų nematėm.
Kaip karstas slinko kaban
Tuo sudiev nepaankėm.

A. A.

ALFONAS KIRVAITIS

Mūsų mylimas tėvelis, brolis, senelis prieš pusę metų Klaipėdoje, Aukščiausio buvo pakviestas amžinam poilsiui. Klaipėdoje dideliame nuliūdime pasiliko dukte laborantė Birutė Jotkevičienė, jos vyras Stasys, sūnus Faustas, dukte Neringa, sūnus dantų gyd. Romas, jo žmona Elena, dukte med. gyd. Rita, brolis Juozas, jo žmona Ona, dukros med. gyd. Audronė Vesperienė, jos vyras Petras, dukros Sidra ir Giedrė, laborantė Zibutė Šlierienė, jos vyras Sigitas, dukte Eglė, sūnus Zilvinas, Anglijoje, Londone sesuo Agota Lechavičienė, Chicagoje sūnus dr. inžinierius Kęstutis, jo žmona dr. Janė, sūnus Romas, Edvardas, Tomas

Brolis, lietuviškų apdraudų savininkas Jonas, jo žmona Ona dukte Daina, sesuo Amelė.

Minint šią liūdną pusę metų sukaktį, sv. Mišios už jo sielą bus atnašaujamos sekmadienį, sausio 22 d., 10:45 val. ryto Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus, dalyvauti šiose pamaldose ir kartu pasimelsti už jo sielą.

Nuliūdę: DUKTĖ, SŪNŲ, SESERYS, BROLIAI

EUDEIKIS

Laidotuvių direktoriai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŲ LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

BIELIŪNAS

Laidotuvių Kopyčia

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktoriai

1446 South 50 Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

PHILADELPHIA IR APYLINKĖS

NUOTAIKINGAS KŪČIŲ VAKARAS

Vyko praeito gruodžio 18 d. Sv. Andriejaus lietuvių parapijos salėje. Tai buvo jau iš eilės 17 Kūčios, organizuojamos Philadelphiajos skautų.

Sekmadienio vėlyvą popietę rinkosi Philadelphiajos lietuvių ir Sv. Andriejaus išpuošta ir stalais nustatyta salė. Susėdus prie stalų, evangeliją pritaikytą Kūčioms, paskaitė P. Dainora. Parapijos klebonas kun. Degutis buvo pakviestas pašventinti lietuviškais kūčių valgiais apkrautus stalus. Kun. Kajetonas Sakalauskas pradėjo lauzti pirmą plotkelį. Tuo buvo pradėtos Kalėdų šventės Philadelphiajos lietuvių tarpe. Visi lauzė plotkėles ir nuosirdžiai linkėjo vieni kitiems linksmų ir laimingų švenčių.

Tradiciniais skaniais kūčių valgiais pasižymėjo stalų patiekalai: žuvis, silkės, grybai, mišrainiai, slizikai, aguonpinis, kisielis ir kita. Juos paruošė skautų mamytės ir pačios skautės.

Skautai, įvertindami liet. organizacijų veiklą, organizacijų atstovus pakvietė sėdėti prie pagrindinio — garbės stalo. Kūčių meninės dalies įžangą atliko trys sesutės Iaconaitės, paskaitydamos eilėraščius. Jas paruošė D.

Surdėnienė. Pagrindinėje meninės programos dalyje buvo suvaidintas vieno veiksmo kalėdinis vaidelis "Dangiškasis choras", kurį parašė ir režisavo aktorė Julia Dantienė.

Veikalo turinys kūrybingai pristatytas — įdomus ir aktualus. Mūsų vaikai, kurie, mamytė (gal ir tėvelių) akimis žiūrint, yra kaip angelukai dangaus chore. Bet jie negieda visą laiką chore. Reikia chorui pasiruošti — yra repetitijos. Tai realus vaikų kasdienos gyvenimas ir jis buvo įžvalgiai atskleistas scenoje. Vaikai, nors ir "angelai", nori naujų, naujų madų, trumpesnių suknelių. Skanu ir guma pakramtyti. Žino, kad žemėje galima gauti "Rubik's cube" (zaislas). Vaikai paklūsta vyresniesiems, nors ir pusiau pasyviu pasipriešimu, humoru, kai angelas išsiėmęs iš burno gumą, ją prilipdo kitam angelui į sparnus.

Veikėjai buvo visi skautai, skautės ir dalis jų vadovybės. Publika programą priėmė šiltais gausiais plojimais. Įteiktos gėlės veikalo autorei ir režiserei J. Dantienėi, M. Sūniskienei, G. Kreivėnaitėi ir E. Plavičiūtei.

Kostiumų projektas J. Dantienės. Pasiuvo mamytės. Apšvietimu, garsiakalbiais,

kalėdine muzika ir scenos papuošimu rūpinosi Vyt. Bagdanavičius.

Eglutė šiaudinukais papuošė skautės. Dailūs pakvietimai — bilietai suprojektuoti ir atspausdinti G. Kreivėnaitės. Garbės svečių pakvietimais rūpinosi Laima Bagdanavičienė. Ji juos ir pristatė vaišių metu.

Salėje dalyvavo daugiau kaip 170 svečių. Daug jaunimo. Po programos, jaukioje nuotaikoje daug kas šnekučiavosi, dalinosi mintimis ir išpuodžiavosi.

Pasikalbėjus su v.s. Danute Surdėnienė, kuri yra pagrindinė judintoja visos skautiškos veiklos Philadelphiajoje ir taip pat šios šventės iniciatorė, papasakojo, kad ruošiamos tokios Kūčios jau septynioliktą kartą. Jų tikslas nėra pasipelnymo, o jaunimui įdiegti šias gražias lietuviškas tradicijas, kad jie jas perimtų ir tęstų.

"Atrodo", tęsė ji toliau, "kad mūsų darbas yra sėkmingas, nes pats jaunimas noriai imasi darbo ruoštis šiai kalėdinei šventei. Kai kiek pelno lieka, jį skiriame skautams, vykstantiems į stovyklas pagelbėti finansiskai."

Kūčių vakaro dalyviai ir liet. visuomenė yra dėkingi Philadelphiajos skautams už jų energingą veiklą ir kūrybingumą, ruošiant kūčių vakarines Philadelphiajos.

APLINK MUS

× Kun. Gediminas Kijauskas, SJ, Clevelando lietuvių Dievo Motinos parapijos klebonas, praves vienos dienos gavėnių susikauptimą balandžio 1 d. Ateitininkų namuose, Lemonte, Ill. Gavėnios susikauptimu kviečiami pasinaudoti Chicagos, ypač Lemonto apylinkių lietuvių.

× Linas Kojelis, prezidento R. Reagano asistentas tautybių reikalams Baltuosiuose rūmuose, LB Vidurio Vakarų apygardos rengiamame Lietuvos Nepriklausomybės minėjime vasario 19 d., sekmadienį, 2 val. po pietų Jaunimo centre informuos apie JAV vyriausybės politiką Pabaltijo valstybių laisvės atžvilgiu.

× Lietuvos Vyčių Illinois-Indiano apskritis rengia "Memories of Lithuania" — Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjimą vasario 5 d., sekmadienį, 4:30 val. p. p. Martiniuje restorano salėje. Komitetą minėjimui sudaro Algirdas Brazas, Al. ir Julie Zakarkai, Vincentas Samaška, Klemensas Vidžius, Irene Sankus, Paulius Binkis, Jr., John L. Paukšis, Estelle Rogers, Sabina Klatt, Eleonora Kasputis, Valerija ir Juozas Stankai.

× Amerikos Lietuvių Tarybos kongresas numatytas šių metų spalio 27-28 dienomis Chicagoje. Kviečiamos lietuvių organizacijos. Rengti kongresui išrinktas komitetas: Daina Dumbrienė, Grožvydas Lazauskas ir dr. Vladas Šimaitis.

× Draudžiamosios spaudos paroda "Aušros" šimtmečiui ir spaudos atgavimo 80 m. sukaktims paminėti atidaroma Clevelande, DMNP parapijos salėje šį šeštadienį, sausio 21 d. 6:30 val. vak. Kartu vyks ir "Kauno arkivyskupijos" knygos sutikimas, kurio metu bus rodomi Lietuvos sunaikintų bažnyčių ir lietuvių senosios kultūros paminklų Gudijoje dabartiniai vaizdai. Paroda bus atidaryta ir sekmadienį. Abudu renginius rūsio klebonas kun. G. Kijauskas. Iš Chicagos šį savaitgalį į Clevelandą vyksta "Lietuvos bažnyčių" knygų autorius Br. Kvildys.

× Dar nevelū jamžinti savo mirusius artimuosius tvirtame paminkle — Lietuvos bažnyčių serijinio veikalų IV-tame tome, "Pavežžio vyskupijos" knygoje, kurių spaudos darbai šiuo metu atliekami. Suinteresuotieji, nurodant savo ir artimųjų vardus, pavardes, prašomi rašyti ligi 1984 m. sausio mėn. pabaigos ir drauge su savo auka prisijusti adresu: Lietuvių Bibliotekos leidykla, 3001 W. 59th St., Chicago, Illinois 60629, telefon. 778-6872.

× Antro Kaimo 20 metų gyvavimo sukaktvinė programa įvyks Jaunimo centre vasario 4 d. 8 val. vak. ir vasario 5 d. 3 val. p. p. Kvietimai gaunami J. Vazneio prekyboje, 2501 W. 71 St. Tel. 471-1424. (pr.)

× Rušianė eklekursija sausio 24 — vasario 3 dienomis (11 dienų), St. Petersburg — Disney World — Sunny Hills, Floridoje. Marius Kiela, telefon. 737-1717. (sk.)

× Rūsianė eklekursija sausio 24 — vasario 3 dienomis (11 dienų), St. Petersburg — Disney World — Sunny Hills, Floridoje. Marius Kiela, telefon. 737-1717. (sk.)

× "Margutis" rengia įdomų koncertą, kuriame programą atliks svečiai iš Vak. Vokietijos ir Prancūzijos. Tai yra Hamburgėje gyvenantys sol. Vilija Mozūraitytė, smuikininkas Michael Collars ir pianistė Raminta Lampsatyte. Drauge su jais pirmą kartą Chicagoje pasirodys Paryžiuje gyvenęs pantomimikas Zigmantas Banevičius. Koncertas bus kovo 25 d. Jaunimo centre.

× Pedagoginis Lietuvos institutas ruošia savo 25-rių metų sukaktvinį vakarą sausio 28 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje 7:30 val. vak. Bus diplomų įteikimas absolventams, įdomi programa, vakarienė ir šokiai. Kviečiame visus dalyvauti ir užsisakyti bilietus ar stalus iki sausio 22 d. telefon. 776-1938.

× Jungtinis Pabaltiečių komitetas vasario 5 d. Washingtone, D. C., turės metinį susirinkimą, kuriame Amerikos Lietuvių Tarybai atstovauti vyks dr. Jonas Valaitis.

× Aleksandrai Kybartienė, Santa Monica, Calif., mirus, kaimynų Arbų šeima, išreiksdama pagarbą velionei ir užuojautą jos vyrui, sūniui Edžiui, marčiai Danutei ir vaikičiams, paremia savą spaudą ("Drauga").

× Povilas Mielulis, kuris yra Chicagoy veikiančios VI. Jakūbėno draugijos valdybos narys, sukūrė oratoriją "2000 metų". Ji su pasisekimu buvo atlikta didelio instrumentalistų ir vokalistų kolektyvo sausio 8 d. Tėviškės parapijos salėje. Šią daugiaau negu valandą užtrukusią oratoriją dirigavo pats autorius. P. Mielulis yra įsteigęs Jakūbėno vardo vokalinį ansamblį, kuris pirmą kartą pasirodė šia minime koncerte. Kūrinio "2000 metų" tekstas yra parašytas naudojantis Luko evangelija.

× Vyčių namų pagerinimui fondas vis pilnėja aukomis iš vyčių ir artimųjų, kurie nori, kad šie namai ir salė būtų patogūs lietuvių visuomenei. Aukos ir toliau priimamos. Siųsti išdėtinkei: Irene Sankus, 10221 So. Kensington Ave., Oak Lawn, Ill. 60453.

× "Summer Stock Murder" muzikinė komedija, kurioje vaidina aktorė Laima Šulaitytė, nuo sausio 26 d. bus rodoma šiek tiek pakeistoje versijoje. Šio veikalio spektakliai tęsis mažiausiai iki vasario pabaigos Theater Building patalpose, 1225 W. Belmont. Vėliau šį originalų ciklagiečių kūrinį statys vienas iš Off-Broadway teatrų New Yorke.

× Sauležiečių kalendorius 1984 metams, išleistas Italijoje, gražiai iliustruotas spalvotais paveikslais, pasiekė "Draugo" redakciją. Kalendorius 6 lapų — ant kiekvieno puslapio po mėnesį, su gražiais ir prasmingais įrašais ir informacijomis apie sauležiečių veiklą spaudos srityje. Viršelį puošia šv. Kazimiero paveikslas.

× Kostas Mykolaitis, Detroit, Mich., vertindamas lietuviškos spaudos reikšmę išeivijoje, atsiuntė prenumeratą su 30 dol. auka dienraščiu ir 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. K. Mykolaitis skelbiame garbės prenumeratorium, o už gražių ir dosnią auką tariame nuoširdų ačiū.

× Juozas Petkūnas, Leonas Daukas, A. Kiudulas, Albina Kofas, Juozas Petrauskas, Stefa Masiulienė, Aleksas Smilga, Pranas Gudaitis, Vilhelmina Genienė, Leonas Vakselis, J. Vasiukevičius, Mrs. B. Sauleiko, visi iš Chicagos, Monika Pocius, Rockford, Ill., V. Lazauskas, Baltimore, Md., Antanas Zailkas, Cicero, Ill., Mindaugas Klygis, Barrington, Ill., atsiuntė po 10 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

CHICAGOS ŽINIOS LABDARA

Katalikų labdara Chicagos arkivyskupijoje per metus pareikšavo 19 mil. dol. Daug kainuoja vaikų, senelių prieglaudos, socialinė tarnyba šeimoms.

MAŽES NUOSAVYBIŲ MOKESCIAI

Numatoma, kad šiemet Chicagoje nuosavybių mokesčiai gali sumažėti apie 5%. Mažesnius reikalavimus kelia gubernatoriaus mokesčių įstaiga.

1.6 MIL. DOL. NETURTINGIEMS

Federalinis išdas paskyrė 1.6 mil. dol. Chicagos neturtėlių globai. Jie gaus daugiau maisto, o benamiams bus parūpinama pastogė. Parama bus paskirstyta 34-ioms įstaigoms, padedančioms neturtingiems.

PAVOJUS KŪDIKIAMS

American Academy of Pediatrics, vaikų ligų specialistų sąjunga, perspėja kūdikio laukiančias moteris, kad, jeigu jos gers alkoholi, jų naujagimiai galės būti protškai atsilikę, galės turėti sunkumų mokslė, galės turėti trūkumų vystymesi.

IEŠKO DARBO

Chicagos paštu paskelbus, kad priemiesiuose ieško 300 tarnautojų, susirinko net 39,000 žmonių ieškodami darbo.

ZOOLOGIJOS SODUI 50 M.

Brookfield zoologijos sodas šiemet švenčia 50 m. sukaktį. Ta proga antradieniais visus lankytojus įeis už 50 ct., o vaikai iki 3 m. galės įeiti nemokamai.

× Dalia ir Vladas Būtenai, Washington, D. C., atsiuntė 25 dol. auką dienraščiui "Draugui" paremti, jam minint 75 metų sukaktį.

× Marcelė Kacevičius, Chicago, Ill., apsilankė "Drauge", įsigijo naujausių leidinių ir dar įteikė 10.74 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× Jonas Stankus, Elizabeth, N. J., suprasdamas nelengvą lietuviškos spaudos padėtį, atsiuntė prenumeratos mokesčių su 25 dol. auka. J. Stankų skelbiame garbės prenumeratorium, o už vertinimą lietuviško žodžio ir auką tariame nuoširdų ačiū.

× Petras Grudis, Chicago, Ill., rėmėjas, kartu su prenumeratoro mokesčiais atsiuntė ir 30 dol. auką, į kurią įskaitome ir už kalėdines korteles ir kalendorių. P. Grudį skelbiame garbės prenumeratorium, o už gražių auką labai dėkojame.

× Dr. Justinas Dėdinas, Elmhurst, Ill., mūsų garbės prenumeratorius, atsiuntė 20 dol. dienraščio stiprinimui ir pratęsimui prenumeratą už 1984 metus. Dr. J. Dėdiną ir toliau laikome garbės prenumeratorium, o už paramą labai ačiū.

× Dr. Ed. Stepas, Willoughby Hills, Ohio, kartu su prenumeratoro mokesčiais atsiuntė ir 20 dol. dienraščio paramai. Dr. Ed. Stepą skelbiame garbės prenumeratorium, o už vertinimą lietuviško žodžio ir pridėtus linkėjimus "Draugo" redakcijai ir administracijai tariame nuoširdų ačiū.

× Albina ir inž. Jonas Martinkai, Janina ir Mečys Mikutaičiai, Antanina Balašiš, Jeronimas Jankus, Bronius Gelažius, J. ir B. Grudžiai, Mary Smolicz, Elena Krisciūnas, Aleksandra Krutvelis, Jonas Jacinavičius, visi iš Chicagos, Ill., Marija Pauliukonienė, Worcester, Mass., Bronius Čelka, Delhi, Kanada, Jonas Adomaitis, Tinley Park, Ill., atsiuntė po 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ZVAIGZDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyriaus

LIETUVIAI

Berniuko ir mergaitės deklamacija

Aš esu lietuvis tikras, Aš lietuvis tikras būsiu, Vilnius — sostinė tikroji, Lietuva — tėvynė mūsų.

Aš lietuviškai kalbėsiu ir užaugęs ir pasenęs — Aš lietuvis būsiu vyras, Aš lietuvis būsiu senis.

Aš esu tikra lietuvi, Aš tikra lietuvi būsiu, Vilnius — sostinė tikroji, Lietuva — tėvynė mūsų.

Aš lietuviškai kalbėsiu ir šiandien ir užaugęs, Iš lietuvių pasirinksiu Savo drauges, savo draugus.

Vytė Nemunėlis

KALEDŲ SENELIS

Kartą aš skaičiau apie Kalėdų senį. Jo vardas buvo Klaus. Vieną kartą jis atvyko pas močiutę. Jis dėvėjo raudonas kojines, diržą. Ant diržo buvo dzingiu-liukai. Močiutė nežinojo, kaip jis čia atsirado. Kai jis buvo ketverių metų amžiaus, močiutė jam pasiūvo raudonus marškinius, kurie tiko prie jo raudonų kojinių. Kai jam suėjo šešeri metai, pradėjo lankyti mokyklą. Jis neidavo pro duris į kambarį, bet lisdavo pro kamina. Kur tik eidavo, jis visur taip darydavo. Močiutė jį mylėjo. Visi vaikučiai jį taip pat mylėjo. Kartą močiutė pasiūvo jam kojinę. Kiekvieną dieną jį jėdavo ir tą kojinę dovanėlę. Jis prisirinko tiek daug dovanėlių, kad nebetilpo namo, turėjo keltis į didesnius namus.

Mokykloje besimokydamas pastebėjo, kad yra vaikučių, kurie negauna dovanų, kaip jis. Tas jam nepatiko. Jis nutarė su jais pasidalinti dovanomis.

Vieną naktį močiutė jį paklausė: "Kas tu norėtum būti, kai užaugsi didelis?" Jis atsakė: "Aš noriu dalinti dovanas visą laiką neturtingiems vaikams". — "Tu galėsi tą daryti tik kar-tą metuose", — paaiškino jam močiutė. Ir taip atsirado Kalėdų senelis.

Gytis Vygantas, Darius Girėno lit. m-los mokinys.

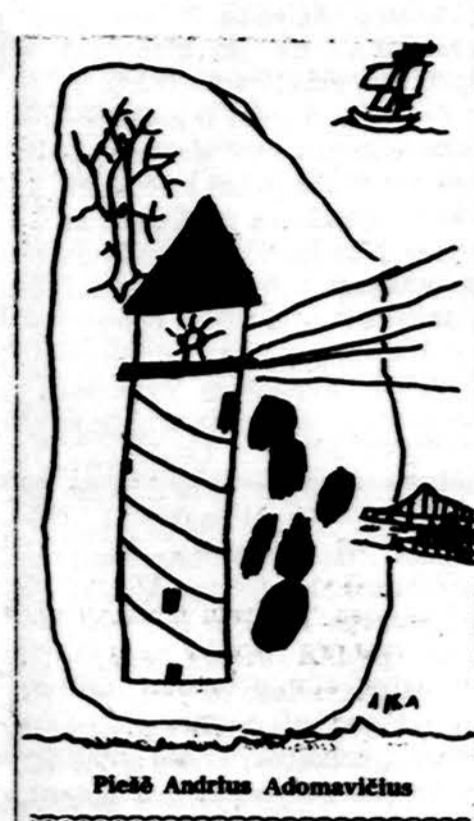
LEKTUVAS

Kartą gyveno vyras, kuris labai mėgo lektuvus. Jis turėjo didelių ir mažų, baltų ir raudonų lektuvų. Be to, jis buvo pasiryžęs pagaminti lektuvą, kuris daug ką galėtų daryti: kalbėti, pats skristi ir daug kitų dalykų atlikti.

Tas vyras rinko dalis, kad pastatytų minėtą lektuvą. Vieną dieną vyras surado paskutinę dalį. Pradėjo statyti. Mažai miegojo ir tik retkarčiais valgė. Jo draugai daugiau niekada jo nematė. Po ilgo laiko jis išėjo iš savo garažo. Ten išbuvo šėšis mėnesius užsirakines, kol pagaliau baigė darbą.

Išvežė lektuvą iš garažo. Jo draugai pamatė pradėjo juoktis. Jie netikėjo, kad jo lektuvas galėtų pakilti nuo žemės. Liepė visiems žūrėti. Ilpo ir lektuvu, užvedė motorą. Lektuvas į jį prašneko: "Labą dieną, kur norėtume skristi?" Vyras pasakė lektuvui, kad tik pakiltu truputį ir viršų ir aplinkui apskristų. Lektuvas pažadėjo. Pakilo. Jo draugai, anksčiau netikėję, nustebė, kad lektuvas tikrai skrenda.

Po keleto savaičių tas vyras norėjo parodyti visiems, kaip jo lektuvas pats moka skristi. Jis

Piešė Andrus Adomavičius

nuvežė lektuvą į aerodromą ir pasakė lektuvui: "Skrisk į Kauną". Lektuvas išskrido iš Vilniaus į Kauną. Vyras su kitu lektuvu muskrido į Kauno aerodromą. Visi laukė lektuvo atskrendant. Žmonės jau galėjo matyti lektuvą dangaus erdvėje. Pamažu leidosi ir nusileido. Tačiau lektuvus sudužo. Vyras pradėjo verkti. Jo sunkus darbas nuėjo niekais, liko tik krūva pieno.

Kai sudužęs lektuvą parsivežė į namus, jis galvojo ką toliau daryti su šiuo lauku. Gal mėginti pastatyti didelį ir stiprų laivą? Kaip jūs manote, ką jis sugalvojo?

E. Valkūnaitė, Kr. Donelaičio lit. m-los 6 kl. mokinė.

MANO MAMA

Aš myliu savo mamą. Ji yra labai gera. Mano mama man padeda ruošti namų darbus. Mano mama visur mane veža. Man labai patinka su mama važiuoti.

Saulius Butkus, Clevelando šv. Kazimiero lit. m-los mokinys. ("Aušros spinduliai").

MŪSŲ ZUKIAI

Mes turime du zukių: baltą "Baltutę" iš Pensilvanijos ir rudą "Karalių" iš Cape Codo. Baltutė atrodo gražiai su violetiniu kaspiniu, bet tą kaspinę visada suėda. Pradžioje jie pešdavosi. Baltutė gyveno dėžėje lauke, o karalius — garaže. Kai mes atėjome Karalių maitinti, nebuvo jo dėžėje. Išgraužė skylių ir išbėgo. Padarėm narvelį per pusę perškirtą abiem. Jie atrado būdą įeiti į kitą narvelio pusę. Dabar nebesipeša. Laukiame mažų zukių.

Maya Goštautaitė, Bostono lit. m-los 7 sk. mokinė.

MAN PATIKO

Kai buvo Kalėdų eglutė, man labai patiko dainuoti ir šokti. Kalėdoms aš gavau Barbė "town house" ir pačiūžas. Kalėdų atostogom važiuojam į Arkansas.

Aušra Ramanauskaitė, Marquette Parko lit. m-los mokinė. ("Vyturėlis").

PYRAGAS

Močiutė: — Andriuk, liko tik gabalai pyrago: vienas didelis, antras mažas. Kurį tu duosi savo broliui? Andriukas: — Katram broliui, didžiajam ar mažajam?

LIETUVIŲ TAUTOSAKA

Dėlė Namuose laikoma stikliniuose induose dėlės ir pypliai, kurie,

pradėję čionai judėti ir neri-mastauti, pranašauja lietu. Jei dėlės (siurbėlės) susisukios guli, bus vėjo.

(Kėdainiai).

Kalėdos

Parėję iš bažnyčios, pirmiausia būtina valgydavę miežinio pyrago.

Kūčioms kviečiai reikia tol virinti, kol sukris. Tada kitais metais kviečiai gerai užderėsia (duos gerą derlių).

Pavalgę kūčias šaukštus su-stato ant stalo vieną į kitą pa-remtus. Kieno Kalėdų rytą randa parvirtusį šaukštą, tas pir-mas mirs.

Kūčioms kiekviena šeimyna būtina turi virti kviečių, žirnių, pupų ir kanapių mišinį, tikėda-miesi geresnių metų.

Pirmą Kalėdų dieną mergaitės galvų nešukoja, kad vištos dar-želių nekapėtų. Taip pat ne-siprausia, malkų neskaldo, val-gių neverda, tik šaltam orni esant krosnį pastkuria.

(Joniskėlis).

GALVOSČIUKIS NR. 76

(Žiūrėkite brėžinį). Nupieš-toji strėlė yra sustatyta iš šešio-lenos vieno ilgio pagaliukų. Reikia atlikti du dalykus: 1) Per-kelti aštuonis pagaliukus taip, kad toji strėlė pavirstų į aštuo-nis vienodus trikampių. 2) Per-kelti septynis pagaliukus, kad toji strėlė pavirstų į penkis vie-nodus keturkampius. (10 taškų).

GALVOSČIUKIS NR. 77

(Žiūrėkite brėžinį). Čia yra septyni kvadratai, sudaryti iš dvidešimties vieno ilgio pagaliu-kų. Pertvarkykite 4 pagaliukus, kad gautumėte penkis vienodus kvadratus iš 20 pagaliukų. (5 taškai).

GALVOSČIUKIS NR. 78

Kai jūsų tėveliai perka namą, turi reikalo su banku, real esta-te agentu ir savo pakviestu ad-vokatu. Vienas iš tų trijų gru-pės sako: "Aš duosiu jums 10.000 dol. mortgage šiam namui". Kuris iš tų trijų sako? (10 taškų).

GALVOSČIUKIS NR. 79

Kur pasaulyje yra paslėptų miestų, valstybių pavadinimų ar upių? Pavyzdžiui, India yra Azijos valstybė, bet ji yra pasi-lėpusi Indijana vienoje JAV valstijoje. Tuo pavyzdžiu pasi-naudodami, atsakykite į duotus klausimus. Po 1 tašką už at-sakymą. Pavadinimai pagal an-glišką rašybą: 1) Kurioje JAV valstijoje slepiasi kita JAV val-stija? 2) Kuris Ohio valstijos miestas yra paslėptas Florido-je? 3) Kuris Aljirijos miestas yra paslėptas New Jersey valsti-joje? 4) Kuri Rusijos upė sle-

piasi vienoje JAV valstijoje? 5) Kuris Prancūzijos jūros uostas yra paslėptas Italijos jūros uoste? 6) Kuri Italijos upė slepiasi vienoje Amerikos upėje? 7) Kuris Norvegijos miestas yra paslėptas viename Europos krašte (valstybėje). 8) Kuris Oregono miestas yra paslėptas viename Izraelio mieste? 9) Kuris Indianos miestas slepiasi vienoje Europos valstybėje? 10) Kuri Europos valstybė yra paslėpusi vienoje vokiečių val-domoje "rovincijoje"?

GALVOSČIUKIS NR. 80

Vienos tonos sunkumo gele-zies gabalas padėtas lauke, vei-kiant drėgmei, rūdija. Kiek svers tas geležies gabalas, kai bus visiškai surūdijęs? (5 taš-ka).

GALVOSČIUKIS NR. 81

Žiūrėkite piešinį.

GALVOSČIUKIS NR. 82

1) Banginio (Whale) vaikas ką tik gimęs yra beveik pusės banginio dydžio, maždaug 80 pė-dų banginio vaikas yra 25 pė-dų ilgumo ir sveria 16.000 sva-ry. 2) Didžiausias pasauly gy-vulys yra žinomas mėlynasis banginis (blue Whale). Jo ilgia yra apie 108 pėdus ir sveria apie 80 tonų (160.000 svarų). Kitas riebulis 95 pėdų ilgio sveria 294.000 svarų. 3) Didžiausias kiaušinis deda strausas (os-trich). 4) Didžiausias paukštis savo aukščiu ir svoriu yra Afri-kos strausas. Jis užauga iki 8 pėdų aukščio. 5) Arapaima ar piraruka, kurios gyvena Pietų Amerikos upėse, pasiekia 15 pė-dų ilgumo ir sveria iki 500 sva-ry. Erškėtai (sturgeon), kurie didelę laiką dalį praleidžia gė-luose vandenyse, yra labai didė-lės žuvis. Erškėtas vadinamas huso ar rusiškasis, sveria iki 3.221 svaro. 6) Didžiausia am-fibija yra didžioji salamandra. Ji užtikama Japonijoje ir Kin-joje. Yra 5-6 pėdų ilgumo, pa-siekia 80 svarų svorio. 7) Py-thon — 33 pėdų ilgio, laikomas ilgiausiu šliužu, koks iki šiol ži-nomas. Tyrinėtojai yra atradę 250 svarų pythoną. Anakondos trupmenės, bet sunkios. Vie-nas tyrinėtojas užtikio 360 sva-ry sunkumo anakondą.

GALVOSČIUKIS NR. 83

Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSČIUKIS NR. 84

Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSČIUKIS NR. 85

Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSČIUKIS NR. 86

Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSČIUKIS NR. 87

Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSČIUKIS NR. 88

Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSČIUKIS NR. 89

Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSČIUKIS NR. 90

Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSČIUKIS NR. 91

Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSČIUKIS NR. 92

Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSČIUKIS NR. 93

Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSČIUKIS NR. 94

Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSČIUKIS NR. 95

Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSČIUKIS NR. 96

Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSČIUKIS NR. 97

Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSČIUKIS NR. 98

Žiūrėkite brėžinį.